

To izgubo pa bodo mogli kriti: 1. pri nakupu pšenice, kjer bodo prodajalcu pri 100 kg odtegnjene 4 Kč od osnovne cene, in 2. da bodo podpore kmetijstvu nekoliko zmanjšane. Država zahteva 20.000 vagonov železne rezerve pšenice in rži v vojaške namene. Obenem je bila izvozna družba pooblaščenca, da izvede naredbo vlade od lanskega leta, ki predpisuje zmanjšanje posetvene ploskve. Kmetje, ki bi se te naredbe ne držali, bodo morali 20 odstotkov ceneje prodajati svoje žito.

Kdo je atentator na predsednika vladne stranke na Poljskem? Zadnjič smo poročali, da je raztrgala bomba atentatorja v trenutku, ko jo je hotel vreči skozi okno vile, v kateri stanuje polkovnik Koc, predsednik in organizator poljske vladne stranke. Policijska preiskava je dognala, da se piše napadalec Wojciech Bieganski, ki je brezposelni delavec in član velike nacionalno demokratične stranke. Nacionalni demokrati, ki so predvsem razširjeni v zapadni Poljski, kjer predstavljajo večinsko stranko, so največja stranka opozicije, ki je že pokojnemu maršalu Piłsudskemu delala težave in povzroča skrbi tudi sedanjemu režimu, za katerega je ravno polkovnik Koc organiziral posebno stranko nacionalne skupnosti, ki pa na zapadnem Poljskem ni naletela na priščen sprejem. Poljska vlada bo najbrž izkoristila izjalovljeni napad na Koca in bo razpustila ter prepovedala nacionalistično stranko, kot je to nameraval že Piłsudski, ki je leta 1930 večino njenih voditeljev poslal v trdnjavsko internacijo v Litavski Brešč.

Štednja francoskega finančnega ministra. Francoski finančni minister Bonet je izjavil, da radi velikega primanjkljaja v izrednem proračunu ne bo predpisal novih davkov, pač pa je sklenil, da bo znižal izdatke za dobo do 1. januarja 1938 za šest milijard frankov, izdatke za dobo od 1. januarja do 1. aprila 1938 pa za 25 milijard frankov.

Srdite borbe za špansko prestolico Madrid. Vrhovni poveljnik nacionalnih čet je zbral na madridski fronti 250.000 mož in tisoč bombnih in lovskih letal. S to silo je pričela 20. julija v dosedanji državljanski vojni najbolj srdita bitka. Boji so izbruhnili zapadno od Madrida, kjer so nacionalistične čete otvorile ofenzivo za posest treh vasi: Brunete, Quiona in Villanuova del Pandillo, ki so jih bile zasedle rdeče čete v zadnjih napadih pred desetimi dnevi. Nacionalistično topništvo je ponoči začelo s strahovitim ognjem, ki je trajal šest ur. Potem ko je topništvo tako rekoč razdejalo vse nasprotnikove postojanke, so napadli tanki, po številu 60, za njimi pa je udarila pehota. Razvila se je silno krvava bitka na nož in so bile na obeh straneh strašne izgube. Vas Brunete, katero so zažgale ognjene bombe iz letal, je zgorela. Nacionalisti so zmetali iz topov in letal na rdeče postojanke 400 ton streliva. Sporedno s topovskim napadom na rdeče postojanke zapadno od Madrida se je razvila tudi letalska bitka, v kateri je sodelovalo 160 letal. Nacionalisti so v tem boju izgubili 14, republikanci pa štiri letala. Na odseku Brunete se je umik rdečih čet pretvoril v popoln pobeg. Rdečim so povzročile hude izgube strojnice nacionalističnih letal. Predor rdeče obrambne črte so za-

držali rdeči šele tedaj, ko so poslali nad Francove prodirajoče čete mednarodno brigado. Nacionalisti trdijo, da s d.n.j. položaj ni več nevaren na madridski fronti za generala Franca, ker rdeči nikakor ne bodo vzdržali strahovitega topniškega ognja nacionalistov, neprestanih napadov iz zraka in jurišev na nož.

Kaj je s kontrolo velesil nad Španijo? Parkrat smo že poudarjali v našem listu, da se je nadzorstvo velesil nad uvozom v Španijo razbilo, ker sta odpoklicali svoji brodovji Italija in Nemčija. Kontrolo vršita samo še Anglija in Francija. To okrnjeno nadzorstvo pa je naperjeno samo še proti generalu Francu in ne tudi proti rdečim. Po mnenju odločilnih krogov v Parizu bosta tudi Anglija in Francija morali prenehati z zaprtjem ali blokado, ker sicer bo pristransko postopanje prisililo Italijane in Nemce, da bodo začeli z morske strani s svojimi ladjami blokirati Valencijo in Barcelono, ki sta glavni obmorski oporišči rdečih.

De Valera zopet izvoljen za predsednika Irske. Irski parlament je z 82 proti 52 glasovom zopet izbral dosedanjega predsednika De Valero.

Rdeči branitelj Madrida odstavljen. — Rdečega branitelja Madrida generala Miaja so odstavili in je bil na njegovo mesto imenovan general Antonio Triguera-Mairal. General Miaja se je moral umakniti, ker mu ni uspela njegova velika ofenziva proti vasi Brunete, za katero je žrtvoval 20.000 mož mrtvih, ranjenih ter pogrešanih. Od tega napada, ki je povsem izpodletel, je pričakovala rdeča vlada v Valenciji odločilen preokret v državljanski vojni. Ker je general Miaja dosegel nasprotno, kar je obljubljal, ga je rdeča vlada odstavila, dasi je do odpoklica uspešno kljuboval vsem neštetim navalom nacionalističnih čet na Madrid.

Dva ruska letalca njeta od nacionalistov. Po vesteh iz nacionalnega mesta Salamanca na Španskem so sestrelili Francovi letalci nad Madridom celo vrsto rdečih letal. Prisilili so na pristanek letalo, v katerem sta bila dva ruska letalca, katera so ujeli nacionalisti. Izpovedala sta, da sta prispela 20. julija iz Leningrada v francosko lukso Le Havre. Iz pristanišča sta se odpeljala v avtomobilu v Pariz, odkoder so ju poslali skupno s 15 ruskimi letalci v Valencijo, kjer je sedež rdeče

vlade. V Valenciji sta prejela letalo, s katerim sta se podala v boj nad nacionaliste in sta radi zadetka prišla v ujetništvo.

Nenadno premirje na Kitajskem. Oči vsega sveta so bile zadnje dni uprte na severno Kitajsko, kjer so se bili brez napovedi vojne zgrabili Japonci in Kitajci. Kitajci so hoteli spor poravnati na miren način, a so Japonci odklonili vse njihove predloge. Časopisje je razglasilo, da je Japonska proglasila splošno mobilizacijo in bo spravila pod orožje pet milijonov mož. V resnici so pa že bili Japonci poslali iz domovine 100.000 mož broječo novo armado kot pomoč njihovim stalnim četam v Mandžuriji. Tudi Kitajska je že bila odredila mobilizacijo, od katere si je obetala armado 500.000 moderno oboroženih mož. Japonsko topništvo je že celo uro obstreljevalo kitajske postojanke pri Vanpingu. Kitajci so izvedli protinapad, toda so se morali umakniti, ko je začelo streljati japonsko težko topništvo. Boj je trajal približno eno uro, nakar so kitajski topovi utihnili in sta se oba tabora zopet pomirila. Ponovno streljanje se je začelo ob polnoči, in sicer od japonske strani. Nastopile so težke strojnice, ki so poldrugo uro regljale okrog Vanpinga, nato pa zopet utihnile. Tudi v okolici Pekinga samesa, ki so ga Japonci od treh strani takorekoč že obklopi, je prišlo do manjših bojov, v katere so posegle strojnice in lahko topništvo. V jutranjih urah so pripeljali v Peking okrog sto ranjencev, kar dokazuje, da so morale biti borbe precej ostre. Nenadno pa je bilo po zgoraj opisanih spopadih iz neznanih razlogov sklenjeno začasno premirje. Prišlo je do pogajanj med zastopniki japonskih in kitajskih vojaških oblasti v ponedeljek 19. julija dopoldne in je bil sklenjen krajevni dogovor ter so bile sovražnosti ustavljene. Po poročilih iz japonske prestolice Tokija presojajo v japonskih krogih položaj na Daljnem vzhodu zopet nekoliko mirnejše. Do napovedanega vkorakanja japonskih čet v pokrajino Hopej ni prišlo, ker še vedno računajo, da bodo pogajanja med kitajsko in japonsko vlado vendarle dovedla do mirne rešitve nastalih sporov. Zato je japonska vlada zavzela stališče čakanja. Tak je bil položaj na severnem Kitajskem 21. julija in je bilo upanje, da bo prišlo do vsaj nekaj časa trajajoče poravnave potom pogajanj.

Tretjeredniški tabor v Šmarju pri Jelšah je bil pripravljen z duhovnimi vajami, ki so se nanašale na molitev, petje, sv. mašo in poklekovanje pred sv. Rešnjim Telesom. Cerkvene govore sta imela g. p. Ladislav Hazemali iz Celja in g. p. Odilo Hajšek iz Ljubljane. V soboto zvečer se je razvila po hribu Sv. Roka procesija z gorečimi bakljami. Procesijo je vodil preč. g. dekan Franc Gomilšek. G. monsignor Vreže, ki se je za tabor posebno zanimal, je dal na hribu postaviti štiri velike goreče križe. Na vse štiri vetrove so ti križi kazali, da so se zbrali pri Sv. Roku otroci velikega ljubitelja križa, otroci sv. Frančiška, ki je bil za-

znamovan z ranami Križanega. Nato so nastopili Veliki Križarji sv. Frančiška iz Ljubljane in so dovršeno lepo igrali versko igro »Sv. Tarcizij, mučenec presv. Evharistije«. Lepšega odra za igre na prostem si ni mogoče misliti, kot je stopnišče pri Sv. Roku. Ker je Sv. Rok ena najprivlačnejših točk v šmarnskem okraju, je upati, da se bodo take verske igre večkrat ponavljale. Med dejanji je ljudstvo prepevalo evharistične pesmi. V nedeljo se je do 10. ure na hribu zbralo kljub neugodnemu vremenu okoli 4000 ljudi. Jutranji vlaki so pripeljali tujce. Celo Ljubljancev je več prišlo. Dobro so bili zastopani Celjani in tretjeredniki iz Laškega. Iz bližnjih sosednjih far je bilo mnogo ljudi. Celo iz daljnih Buč in iz Pilštanja so prišli. Ob 10. uri je začela pesem iz tisočih prs: »Bog Oče, ki v nebesih...« Slavnostni cerkveni govor

je imel g. dekan Franc Gomilšek od Sv. Benedikta v Slov. goricah. Poudarjal je socialni pomen III. reda sv. Frančiška. Po pridigi je ljudstvo zapelo himno sv. Frančiška. Sv. mašo je daroval šmarski rojak, varuh Sv. Roka, preč. monsignor Janez Vreže iz Maribora. Slovesnost je povzdignilo ubrano in močno ljudsko petje. Peli so vsi: mladi in stari. Ljudsko petje je bila največja privlačna sila tretjerednega tabora pri Sv. Roku. Saj sploh ne vemo, kako bi se slični tabori obnesli brez skupnega petja! Takoj po sv. maši je sledilo zborovanje na istem prostoru kot služba božja. Otvoritev besede je imel provincialni komisar III. reda p. Odi-lo Hajnshek iz Ljubljane. Govorili so g. urednik Terseglav iz Ljubljane, g. župan Mihelčič iz Celja in neki mlad dijak iz Ljubljane. Popoldne je bila sklepna pridiga in slovesna procesija s presv. Rešnjim Telesom ter zahvalna pesem. S prelepega tabora, čigar ponovitev se iskreno želi, so tretjeredniki odšli s tem-le trdnim sklepom: Tretjeredna misel naj prešinja našo javnost! Zastavi Kristusovi smo prisegli zvestobo, nikdar je ne zapustimo! V boju za sveto stvar bomo vedno v prvih vrstah!

Zakonski ubežniki dobili breco. Zadnji čas se je jako pomnožilo število tistih oseb, ki so prestopile v muslimansko vero, da bi mogle skleniti nov zakon. Muslimani se teh verskih »prišlekov« ni ne veselijo, ker dobro vedo, da je nagib za spremembo vere ne vera, marveč ženska. Zakonski ubežniki so namreč računali s tem, da bodo muslimanska verska sodišča razvezala njihov zakon, ki je bil sklenjen po predpisih druge veroizpovedi, ter jim dala možnost, da sklenejo nov zakon po predpisih muslimanske veroizpovedi. V mnogih primerih se je to tudi zgodilo. Sedaj pa je zakonskim ubežnikom pot v muslimanski zakonski raj ustavljena. Vrhovno duhovno muslimansko sodišče v Sarajevu je namreč po večdnevni razpravi storilo sklep, da moški, ki so sprejeli muslimansko veroizpoved, ne morejo ločiti zakona s svojimi ženami, ki je bil prej sklenjen po predpisu kakšne druge veroizpovedi. Zakonci, ki so postali muslimani in bi se radi ločili od svojih žena, s katerimi so sklenili zakone v cerkvah ali uradih kakšne druge veroizpovedi, morajo prej te ločitve izvesti tam, kjer so bili zakoni sklenjeni. Nove zakone z muslimankami morejo skleniti samo takrat, če so ločili svoje zakone v prejšnji svoji verski zajednici. Muslimani (po domače: Turki) se torej branijo takih novih »vernikov«, ki sprejmejo muslimansko vero samo radi tega, da se morejo ločiti od prejšnjih zakonskih žen ter skleniti novo zakonsko zvezo. Ako pa pogledamo »starokatoličane« v naših krajih, opazimo dejstvo, da je velika večina njihovih »vernikov« pribežala v »starokatoliško cerkev«, ker so pobegnili svojim zakonskim ženam, da bi mogli z drugimi ženskami skleniti »zakon«. V tem oziru stojijo torej »Turki« višje, kot tako zvani »starokatoličani«.

Markoni kot katoličan. Dne 20. julija je umrl italijanski iznajditelj Markoni, ki se je proslavil pred svetom s svojimi iznajdbami na področju brezžičnega telegrafa, radija itd. Markoni je bil globoko veren katoličan. Nedavno pred smrtjo je

izjavil napram časnikarjem naslednje: »Sama znanost ne more razložiti mnogih stvari. Ne more pojasniti eno največjih tajnosti: tajnost našega vznika. Kdo smo mi? Odkod smo? Kako pridemo v življenje? Odkar je človek začel misliti, se njegovemu duhu nudijo v preiskavo razna vprašanja, ki jih ni mogel raztolmačiti. Ponosno izjavljam, da verujem ter da sem katoličan. Verujem v moč molitve. Verujem v to ne samo kot iskren katoličan, marveč tudi kot človek znanosti.« Besede tega svetovno-slovečega učenjaka in iznajditelja stavljajo v primerno svetlobo tiste duševne pritlikavce, ki dvigajo zoper Boga, vero in cerkev ne toliko svojega duha, ki ga je v njih prav mala količina, marveč svoj od strasti in hudobi je podpihani jezik in svoje v ošabnost in lažnivost pomočeno pero.

Osebnosti.

Novo predstojništvo minoritske province. Od 19. do 22. julija se je vršil v Ptuj pod predsedstvom p. generala minoritov dr. Bede Hessa provincialni kapitelj. Za provincijala jugoslovanske province je bil izvoljen p. dr. Bonaventura Burič. Novi g. provincijal je Dalmatinec in se je rodil 1873 v Kaštel Lukšiču. Za tajnika province je bil izvoljen p. dr. Ladislav Glavina, za kustosa p. Ambrož Vlahov in Bernard Kulič, za definitorja p. Marko Kraljevič in p. Serafin Grškovič. Gvardijan v Ptuj je postal p. Mirko Godina, v St. Vidu pri Ptuj pa p. Konstantin Očepek.

Nesreče.

Posestnik ponesrečil s kolesom. Na kolesu se je peljal od Sv. Jakoba v Slov. goricah proti Mariboru 57 letni posestnik Jožef Ketiš. Na strmini mu je odpovedala zavora in začel je brzeti navzdol. Da bi vsaj nekoliko zmanjšal nevarno naglico, je skušal zavirati z nogo, kar je pa bilo zanj usodopolno. Vrglo ga je s kolesa in je obležal nezavesten z razbito lobanjo. Hudo poškodovanega so spravili v mariborsko bolnišnico.

Dva poškodovanca se zatekla v bolnišnico v Ptuj. V Rapečah se je razletela puška, s katero je streljal na lisico 20 letni posestnikov sin Ivan Bedrač. Eksplozija je povzročila strelcu hudo poškodbo na levi roki. — V Majskem vrhu pri St. Vidu sta napadla dva moška 59 letno viničarko Ano Stumberger in sta jo hudo poškodovala. Zgoraj omenjena se zdravita v ptujski bolnišnici.

Trčenje tovornega vojaškega in osebnega avtomobila. V Ljubljani se je zgodila 22. julija na križišču Vodovodne in Dravske ceste huda avtomobilska nesreča. Vo-

Vse papirne potrebščine za razne prireditve, kot kreppapir, svileni papir, papir za rože, listje za rože, papirni servijeti, namizni prti, papirni krožniki, torten-papir — na malo in veliko — v Čirilovi Maribor-Ptuj.

jaški tovorni avto, katerega je šofiral vojak in poleg njega je sedel neki podporočnik, je pripeljal do križišča. V tem trenutku je pripeljal po Vodovodni cesti iz smeri Kleč proti Ljubljani osebni avto, last nekega ljubljanskega industrijalca. Oba avtomobila sta se zaletela drug v drugega in se močno poškodovala. Šoferju-vojak in industrijalcu se ni zgodilo nič hudega. Podporočniku je pri nesreči odrezalo nos in so ga koj prepeljali v vojaško bolnišnico. Ko je videl vojak-šofer častnikovo poškodbo, si je hotel končati življenje, a so okoli stoječi preprečili samomor.

Železniški delavec povožen od avtomobila. V Gorjah pri Bledu se je zgodila 21. julija prometna nesreča. Železniškega delavca Franca Černe, doma iz Krnice, j na povratu proti domu povzeli avtomobil g. Janka Bačarja. Povoženi je dobil poškodbe na glavi in na znotraj ter so ga predali v ljubljansko bolnišnico.

Otrok utonil v potoku. V Zaborštu v občini Dol je utonil v potoku Mlinšic štiriletni Gostinčarjev Jožek. Voda je nesa otroka kakih 800 metrov daleč do zadrževalnice tovarne »Jub«, kjer ga je delavec potegnil na suho. Poklicani zdravnik otroku ni mogel več pomagati z umetnim dihanjem.

Razne požarne nesreče. Med nevihto, ki je divjala po Mislinjski in Paški dolini, je udarila strela v gospodarsko poslopje posestnika Martina Drea pri Sv. Andražu nad Velenjem. Poslopje je uničil požar s hlevi, orodjem in s krmo z živino. Škoda znaša dobrih 75.000 din. — Dne 20. julija ob pol dveh zjutraj se je pojavil rdeči petelin v vasi Krka pri Novem mestu na velikem kozolcu-dvojniki na šest oken, ki je bil last posestnika Fr. Jermana. Kozolec je pogorel do tal in njim vred v njem spravljena pšenica, rž, ječmen, 30 voz krme ter detelje, štirje vozovi in razno poljedelsko orodje. Na pomoč pribrzeli gasilci so preprečili, da se podtaknjen ogenj ni razširil na v bližini stoječa poslopja. Škoda znaša 60.000 din. — Iz neznanega vzroka se je pojavil ogenj na njivi, na kateri je bilo zloženo snopje, lastnina posestnika Antona Črnko v Limbušu pri Mariboru. Gasilec iz Studencev je uspelo, da so požarno nesrečo, katera je uničila precej snopov, zajezili. — V drugič je zgorela po nesreči v Konjiški vasi stanovanjska hiša posestniku Plevniku. Nad pečjo, v kateri je pekla hčerka